

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



Den 20 Februarii 1776. Tisdagen. No 15.

Sötheborgs Allehanda.

Sönigsberg d. 28 Januarii. En Fransos, wid namn Mameux, har haft den dristigheten, at öfverlemnna Ryska Käsarinnan, et Manuscript, uti hvilket det biträffe hat framlyser emot all slags Despotism. Hon har så nådigt anseet det, at Författaren erhållet Rese-penningar til London, at där låta trycka det, med utlåtelse, at detta fröhet andande Landet är det enda, hwaråst en sådan skrift utan fara kan läsas, och omtryckas. Öfveralt uti Ryska Länderna är Lif's begrafwände uti Kyrkorna förbudet; alla Kyrko-gärdarne uti Städerna äro afläffade, och nya anlagde, som skola wara belågne 300 samnar ifrån bebodda ställen.

Lisabon d. 2 Jan. Åstfällige Inwånare, och deribland några förnåma Fruntimmer, äro hit ankomne ifrån Angelsta America, och ämna sig til Skottland, at der förblifwa, så länge oroligheterna wara.

Genua d. 19 Jan. Ifrån Sarzana förnimmes, at uti Lunigiana en mängd frivilliga anwårmas, för Svaniens räknung, under Capitain d'Youllas befäl, som skal haswa besättning, at antaga 2000 man af allehanda Nationer. = Spaniska Kronan har således åter krigista affigter, som hållas nu tyfware, än den sist mislyckade Expedition emot Algier.

Ifrån Italien d. 23 Jan. Man räknar, at uti Stor-Hertigdömet Toscana af Jesuiternes ägodelar 600,000 Romerita D.r, utom Obligationer, blifwet indragne, som anwändas til Skolars underhållande, och andra nyttiga inrättningar. Hospitalet S:t Maria Nuova erhåller 133,000 Dal., och af desse penningar komma äfwen Pensioner at utbetalas til ungefärl. 140 Ex-Jesuites.

Paris d. 29 Januar. Under nu påstående stränga winter härstädes, som öfvergår 1740 års, roar Hofwet sig dageligen med fläd-partier. = Den nye Ministern, Grefve St Germain både berömmes och lastas, för sina inrättningar, men Konungen underhödjer honom kraftigt. = Herr Turgot har nyl. öfverlemnmat Parlamentet 5 Kongl. Edicter, til inprotocollrande; ibland dem märkes Handwerks-Skrans uphåfwände; Parlamentet har sätt en månads betänke-tid derpå. = Ehuru liten böjelse nu warande Regeringen wisat för Basillens nyttjande, är likwäl nyl. Advocaten Blonde förb til detta Stats-fängelse, som förmodas, för åstfällige Småde-skrifter, dem han i förl. är skal författat. = Konungen af Preussen har hedrat Hr. D' Alembert med bref, uti hvilket Monarken, på skämt, skrifwer: "Jag har, efter 14 hårda anfall af Podagra, lyckel. undangået dödens portar"; häraf skönjes, at Konungen är fullkoml. återställd til hälsan.

Ifrån Österrike d. 29 Jan. Nu har man tillförlätelig underrättelse ifrån Wien, at de hitills hårda rykten om krigsöfverrustningar äro ogrundade; endast några få inländske Rekruter äro anwårdsde för Cavalleviet.

Constantinopel d. 3 Jan. Gräkerne och Armenianerne erhöllo för några weker sedan Perceus tillstånd, at upbygga sina förfallna Kyrkor, hwarefter de länge wäntat; men knapt hade de upbyggt dem, innan besättning gafs til deras nedrifwände. Nämligt, at sådant händer under Ryska Ambasadorens wilstande härstädes. Nämnede Ambasadour läwer först efter påst åter resa til Rykland.

Ifrån Spaniska Gränsten d. 14 Jan. Uti bref ifrån Sevillen brättas, at et

bestyktat Americansk Fartyg, lastadt med hwete, och andra landets producter, nyttigen ditkommet ifrån Philadelphia, som af Spanjorerna på närmare gifwen kundskap om des hem-ort och laddning, ganska mål emottogs.

Americanska Armeens Huswud-awarter Cambridge d. 27 Nov. Förl. Onsdags om aftonen tog et Partie af våra Cobble-Hill i besittning, hwaräst nu Re-erandementet upfattas. = Hwarthen Kongl. Tropparne på Bunkers Hill, eller Steppen wid Letchmores-Point sökte at hindra detta. Härigenom är vår Armees sakt i skänd, at bestyrka Letchmores-Point, och rädda Boston med Caanonerna.

New York d. 15 Dec. Colonien Rhode Island har uti sin General-Afsembly bestutat, det alle de som föra bref-wärling med Ministren, och des Agenter, eller försä Rgl. Armeen och Marinen, med lifsmedel, eller krigs-ammunition, eller låta nyrtja sig såsom Botfar på Rgl. Steppen, hafwa förwertat lif och gods. = Dr. Rivington, som trycker New-Yorks Gazette härstädes, har haft den olyckan, at 75 Man, af Connericuts tatta Ryttari, natten imellan d. 23 och 24 Nov., med väskruwade Bajonetter på gewären, brutet in i hans hus och förstört hela hans Boktryckerie.

Offende d. 2 Febr. Enlige bref ifrån London, ligga 10 kapare färdige på Thamsse-strömmen, at med det första utgå emot Americanerna. = Besättningsarne i Gibraltar och Minorca skola förstärkas med 1 Batalion, och 2 Compagnier Infanterie, jämte något Artillerie. = Penfwonien har ibland annat, förestift et sina Deputerade, at sakt Stora Britanniens tagne steg emot dem föranlåter Colonien, at ge-ra till wapen, ik ingå de likwät intet uti någor, som förorsakar ibidring ifrån Stora Britannien, eller rubbning i dess Regerings Form. = Ut Boston är så stor brist på lifsmedel at de waret nödsakade äta hälle-kött. = Ut Plymouth ligger et flopp segelsfärdigt, at öfversöra til America besädning för 8000 man. = Den på en Americansk Kapare tagna flaggan förwaras i Ammiralitetes, och består af hwit fält, med en utsträkt grön fikon-gren, och denna Motto: Appeal to Heaven (wädfande til Himmelen). = Ifrån alla katter begifwer sig en dop Felt til New South, at se och bestänka de ifrån Boston hembragte Americanske Fångar; ansenliga Penninge-summor samlas för dem, at de snart torde återkomma mycket rikare, til America, än de foru härifrån.

Institution des Sourds & Muets, underwising för döfwa och dumba; et we.L, som innehåller så t och medel, at, med tilhjelp af naturliga och methodiska teken, lära döfwa och dumba ej allenast stundesame och redigt begripa, hwad man wil lära dem förstå, utan och seltwa ordentel. gifwa sina tankar tilläms, utkom i et Volume i 12, i Paris år 1775.

Abben L' Epée, känd igenom de föreläsningar, hwilka han håller, utan wedergällning, för Döfwa och Dumba människor, twänne gånger i weckan hela året igenom, är författare af denne Bot, som utgiffwer en så lätt och fin mel, som qwic och sinelig method, hwars fölger och werkingar sunt så fö underliga, at ända intil främmande Regenter hållet wärdt, at bhwita Abtes föreläsningar. Af alla dem, som företaget sig at lära döfwa och dumba at conversera skrifst. med andra, ja äfwen tala, har ingen kommet ut emot Portugisaren Perreire. Han betjenar sig af et finger-alphabet, eller teken med händerne, hwilka han bragt i et slag af alphabet. Denne Perreire har med framgång underwisat många, ibland hwilka är en Sa-beurcur de Fontenai, född döf och dumb, som nu håller på at utgiffwa en hel underwising för dylika olyckeliga människor. Denna skrifst skal på sätt och wis wara emot den boken, som Abbe L' Epée utgiffwet, och wil Fontenai bewisa, at det skal wara ogörligt, med de så kallade methodiska teken, til at gifwa döfwa och dumba begrep

om de sater, som ei fattas af wåra utwårtes sinnen. Abbeén tyckes hafwa gått långt med sine Elever. Han lærer dem först sit hand-alphaber, som består af tecken. Sedan skrifwer han de b. kistver, som äro utmärkte med teken, och låter den döfwe äfwen skrifa dem. Sedan han låtet honom skrifa et verbum, til ex. jag bår, Du bår. Han bår ic. låter han någon af de andre döfwe och dumbe, som han redan öfwat, lemna åt den, som skal läras, flere kort, uppå hwart och et af dem är namnet i å någon ledamot af kroppen skrifwet; han låter sedan discipeln låga sit finger på et af dessa korden, och wisar honom tillika den skrifa krops ledamoten, pannar til exempel. Man wisar honom på det sättet hu til orta kort. Sedan går man til Boktryckare-kasterna. I hwar och en locul sinnas et dugin kort, och på hwart och et af dem är en Bokstaf i alphaberet skrifwen. Man lemna då åt den döfwe det kortet, hwarpå är skrifwet ordet panna, och tager ut med honom et P, sedan et a, så et n, åter et n, och äntel. et a. Sedan han nu skrifwet detta ordet, låter man honom lägga tillbaka hwar och en bokstaf i sin locul, och förtager sig et nytt ord. Slutet häraf härnäst.

Högädle, Adle och Högaktade Herrar, Herr Hofrätts-Råd,
Borgmästare och Råd.

Sedan min hustru, af en beklageligen alt för stor och länge henne lemnad och missbrutad frihet, fått tillkänna sig, under hand, en sådan art wålde at härta, som qwinnor icke höfwe, et wålde, som gör inbrott på natur- och människolag, måls-manna rätt och wårldighet, och, som än mer är, kallkastar och wänder uo ned på Guds egna Insittelse, Ordning och Bud; Så har denna öfwerwurra frihet, detta felskråb, som man snarare kunnat tro, då inga hinder dy blifwet i wågen lagde, måtte bidraget til undergiftighet eller något sten deraf, är werkeligen bat och bitterhet, skwal nu födi af sig de sednare afgrunds foster, och desse åter sluteligen gjort en qwinna til Nebelle i sit åktenstap. Under tillkomna förstärkingar, har hon sakledes börjat alkarme och at bekrija mig inom och utom huset, samt, under hyrde Cabaler och sammansättning, anställa det ena förföket efter det andra på min person och heder, samt här under, för sin speculation sinnet tjenligt, at utropa och beröpta min stilla lefnad för erolig, en nykter lefnad för en dagelig dryckenskap, en soarsam lefnad för et purre söfwerie och öfwe dåd, min sit, konst och arbete för lörtja och commoditer, min i så mång år emot henne wisade saktmodighet eller snarare slatet för tyrannie, och änteligen mit helbregda wett och förstånd för förloradt och mig beröfnadt. Och at gifwa desse infamier något lagligt anseende, har hon icke haft försyn låta härom instånna först til Loss. Råmners-Rätten härskades, sedan til denna Wållof. I mistot och åter dervå til Råmners-Rätten, under erahanda hufwudsalelig idé, at alteles göra sig lös från alla bygdens samt åtra kärleks band och plikter, som hon förut af felslagen magt nog sölt farga och lösa.

Öfwer alt detta, har hon och stridet til den förmåtenhet, at hon igenom en wårldig medfart, den hon werkstält igenom någre til huset legde och där natt och dag sig uppehållande frammande personer af allehanda slag, aldeles sig bemäktigat hus och hela ägendet och utestutet mig från alt, sedan hon taget til sig nycklar til wisse hus, kallare och bed, tillor och slåp med mera, men lemnat mig i skallet et rum at bebo up i gården, såsom annan frammande gäst, derisån jag redan måst aflytta och uppehålla mig annorstädes för lego och penningar, sedan hon alt mer och mer fö stärkt sig och förwiff mig huset, samt låter igenom en sammankölad flock för någon tid sedan wid min hemkomst kasta mig ut, och då jag än-

teligen emot det fläbbe motstånd si öfna porten, blef med bygg och slag öfverfalten, samt derpå, igenom hennes anstalter och idgnaktiga berättelser, tagen i Arrest. Emot hvilka steg jag tänker särskilt mig befinna, såsom et särskilt mål.

Men nu för denna gång, och samt Wällof. Rådhuswä Rätten läser af hvad anförde är, finna huru angeläget det mig, är wid en slikt beskaffenhet, at så den af min hustru sels här påstodde och i början så påstodade Wollnads och passion derom afgjord, är jag nödsakad anhålla, det tältes Wollnads. Rådhuswä Rätten med aldrasförsta sig detta mål företaga, på det jag måtte efter så lång tids förlopp nu skyndsammast komma til besittning af min blifwande lott i boet, den jag icke wet mig förwertat, men hon emot all lag och förnuft felskrådigt sate sig uti och usurperar.

Och som det ännu läser ankomma på Houppteckningens ingifwande, hwilken Rämmer Enander hittills uppehållet, så torde honom tid och wite föreläggas til at hafwa samma uppteckning i beredskap, til utlöfen och inlägg.

Ho ser icke hennes så stamliga som enfalidiga affigt med sitta instämningen til Rämmer Rätten, sedan Wollnads målet war begynn? Ho ser icke hwarsöre hon skyndar med målet wid Rämmer Rätten ända intil at söka och betala för extra Rämmer dagar, men deremot söker med all slikt hindra och uppehålla imedlertid Wollnads målet och förekomma Houppteckningens completerande och ingifwande? Hon gifwer sig öppen för allmänheten i tryckta skrifter här om och väntar, efter hennes egna ord, at Rämmer Rätten skal göra mig meddomkans wärd. Men jag skal med Guds hjelp, med både förnuft, ära och laglig styrka gå min gilla gång så långt wägarne äro banade och det behöfwes kunde, at bemöta en ostyrig qwinna uti sina sig dyrt nog tilhandlade ogudaktiga anläggningar.

Jag anhåller slutel., at detta allt måtte i Protosollet så inslyta, i synnerhet, som det kommer at til trycket befordras.

Framhårdar med all tilbörliq wördnad

Wällof. Rådhuswä Rättens
Ödmjukt Tjenare
Job. Burman.

Litbeten med huswudskriften, som til Rådhus Rätten inkommet, bestyrker, Gö-
tzeborgs Rådhus d. 10 Febr. 1776.

Nils Sacarin
Stadens Actuarus.

Windens förändring. Den 17 war vinden Sydlig, den 18 Sydwest med nå-
got frost och emot afstonden Ostlig med snö, och den 19 Sydlig med tönwäder.

Resande. Inpakerade: Cornett Dickter af Gröne Dragonerne, och Rådman
Jansson ifrån Falköping. Utpakerade: Öfwerste Lieutenant Baron v. Köhler, och
Regements Comissarien Nydqvist.

Merel-Cours d. 17 Februarii.

London 72	=	=	=	Dal. Rmt.
Hamburg 69	=	=	=	Mark Rmt.
Amsterdam 65	=	=	=	Mark Rmt.

Kundgörelse.

I morgon utgives på Wahlströmska Tryckeriet et Tal, på Konung Gustaf
Den 3:djes höga Födelse-Dag, d. 24 Jan. 1776; hållet i Göteborgska Wetens-
kaps och Witterhets Samhället, af C. J. Brunseanson. 4 öre S. rmt.

N:o 16 utkommer nästkommande Fredag.